

Antonia Pavlic 1-8-8
7019 - 60th Lane
Ridgewood Sta.
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, OCTOBER 23, 1967

STEV. LXV - VOL. LXV

Boj za civilne pravice prešel v revolucijo

To naj bi bila po besedah kalifornijskega časnikarja G. Allena najboljše varovana skrivnost naše dežele.

CLEVELAND, O. — V soboto je govoril v hotelu Sheraton-Cleveland kalifornijski časnikar Gary Allen o "Komunistični revoluciji na cestah: črni sili na pohodu". Trdil je, da je boj za civilne pravice dejansko prešel v gibanje za socialno revolucijo, ki ga od zadaj vodijo komunisti. Ti naj bi po Allenovem vzeli na svoj program zakonite zahteve in pritožbe črncev, pa jih uporabili za ščuvanje k razrednemu in rasnemu savraštvu.

Protesti proti vojskovanju v Vietnamu pretekli teden po raznih mestih dežele od Kalifornije do New Yorka in Washingtona naj bi bili del "programa ponavljanja v smislu znane teorije Rusa Pavlova o nujni reakciji", ki naj bi usmerili zlasti množice mladine v revolucijo. Proteste in pohode proti vojskovanju v Vietnamu so organizirali in jih vodijo po Allenovem mnenju profesionalci, kot je Jerry Rubin, ki je bil vmešan v organizacijo izgrediv v Berkeleyju.

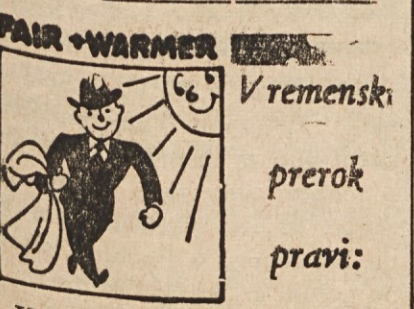
Sobotni pohod v Washingtonu pade v okvir 50-letnice praznovanja ruske oktobrske revolucije. Njegov cilj je razgibati množice v Ameriki in pripraviti tla za "neizogiben spor", za razredno vojno, za spopad "med mladino in starejšim rodod". Allen opozarja v zvezi s tem na dejstvo, da bo leta 1972 v naša dežela 13 milijonov volivcev starih izpod 30 let.

Na Allenovih trditvah je brez dvoma nekaj resnice, so pa prav tako gotovo pretirane. Nezadovoljstvo med črnci res utegne dobiti revolucionarni značaj, če ne bodo pravočasno podvzeti koraki za izboljšanje njihovega socialnega stanja, toda računati za revolucionarno razpoloženje ameriških belih množic je pa druga stvar. Marks je pozival proletarijat k revoluciji z geslom "Saj nimate nič izgubiti razen svojih verig!" Povprečni Američanec danes v vsaki revoluciji lahko veliko izgubi, pa prav nič ne pridobi! Čemu naj bi torej rinil vanjo?

Senatni odbor odklonil zmanjšanje proračuna

WASHINGTON, D.C. — Senatov nakazilni odbor je pretekli petek šel mimo v Domu odobrenega besedila o začasnem financiranju izdatkov zveznih oddelkov, ki še nimajo odobrenih nakazil za tekoče proračunsko leto, in jim enostavno podaljšal pravico rabe teh sredstev do 15. novembra.

Predlogi, da bi Senat sledil zgledu Doma, so propadli. Nekateri njihovi zagovorniki v odboru so napovedali, da jih bodo stavili znova v plenumu.

Vremenski prerok pravi: Večinoma sončno in toplejše. Najvišja temperatura okoli 70.

Novi grobovi

Mike Grdanc V Highland View bolnici je umrl 83 let stari Mike Grdanc s 1364 E. 53 St., rojen v Cerini Chardites, od koder je prišel sem leta 1913, vdovec po l. 1960 umrli ženi Filipini, roj. Knaus, oče Mary Rizzo in pok. Mika, 4-krat stari oče in 10-krat praoče, brat Antonie Cesnik, pok. Mary Grdanc in pok. Rose Franko. Pokojnik je bil član Društva Najsv. Imena pri Sv. Vidu. Pogreb je danes iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St., v cerkev sv. Vida ob desetih, nato na Kalvarijo.

Frances (Mole) Mola V soboto je umrla na svojem domu na 905 Ansel Rd. 86 let stara Frances Mola, roj. Jarc v Preserju pri Kamniku, od koder je prišla leta 1901, žena Valentina, mati Williama, Frances Simko, Josepha, Jean Doljak in Ernesta, 8-krat stari mati, 4-krat pramati, sestra pok. Franka, pok. Andrewa, pok. Josepha, pok. Viktorja, pok. Ursula Ivnik in pok. Mary Habjan. Bila je članica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ, St. Agnes Lodge št. 139 C.K. of O., Srca Marije (Staro) in Oltarnega društva pri Sv. Filipu Neriju. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St. v sredo jutraj ob 8.15, v cerkev sv. Filipa Nerija ob devetih, nato na Kalvarijo.

John Marolt Včeraj je nenadno umrl zadet od srčne kapi na poti v Euclid Glenville bolnico 59 let stari John Marolt s 24300 Effingham Blvd., sin pok. Johna in pok. Margaret, roj. Speh, moč Jennie, roj. Znidarsic, oče Johna R., brat pok. Ludwiga, Stanleyja, pok. Anthonyja, Rudolpha in Alberta. Zaposlen je bil kot redelavec pri Euclid Crane & Hoist Co. Pokojnik je bil član Baragovega dvora št. 1317 Kat. porštnarjev. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. v sredo. Čas in kraj je nista določena.

Albin Zack V Huron Rd. bolnici je po kratki boleznii umrl v soboto 48 let stari Albin Zack z 19809 Kevanee Ave., roj. v Clevelandu, nož Marie, roj. Michael, oče Allena Louisa USMC, Anthonyja Carla, Ftg. 3 USN, in Johna, brat pok. Anthonyja, pok. Rose (Dalje na 3. strani)

Politična temperatura raste, boj se spreminja v viхро

CLEVELAND, O. — Clevelandska politična javnost se menda kar s ponosom zaveda, da te tedne gleda vsa Amerika na njeno počenjanje. Saj obstojita upanje ali pa strah, kakor hočete, da nam volivni boj spravi na županjsko mesto prvega mestnega črnega kandidata. Ne bi mogli reči, da se je pretekli teden volivna borba odlikovala z novimi senzacionalnimi političnimi pojavi, vse je potekalo po znanih kolesnicah, le da je močnejše škripalo kot po navadi.

Glavne privlačne točke volivnega boja v preteklem tednu so bila tri srečanja belega republikanca Tafta in črnega demokrata Stokesa na javnih tribunah. Najpreje je šel Taft v voljšo jamo med črne volivce v vzhodnem delu mesta, potem je šel Stokes iskat svojo srečo med bele volivce na zahodno stran mesta. Obe srečanja sta nudili kandida-

Anglija se trudi za hitro odprlje Suez

Bivši angleški poslanik v Kairu Beeley se je razgovarjal z Naserjem o obnovi rednih diplomatskih odnosov med Egiptom in Veliko Britanijo, pa tudi o obnovi rednega prometa skozi Suezki prekop.

KAIRO, Egipt — Zaprt Suezki prekop ni samo velika bolečina za egiptovsko gospodarstvo ampak tudi za angleško. Angleži so namreč izračunali, da imajo letno pol milijona dolarjev škode, ker morajo plačevati višje prevoznine okoli južne Afrike. Zato se je angleška vlada začela že poleti truditi, da bi Naserja prepovorila, naj misli na obnovu plovlje po kanalu. Angleška vlada pa tega ni mogla storiti naravnost, ker nima z Egiptom neposrednih diplomatskih stikov, pa ne z velikim uspehom.

Zato je sedaj napela vse sile, da obnovi redne diplomatske stike. Poslala je svojega nekdanjega poslanika v Egiptu Beeleya v Kairo, da pregovori Naserja za obnovu stikov. Seveda je Beeley spravljal v razgovore tudi zadevo s Suezom. Po dolgem prigovarjanju je izvelkel iz ust egiptovskega diktatorja izjavo, da bi se o obnovitvi prometa dalo govoriti, kako bi se izraelske čete umaknile od kanala proti vzhodu.

Naserjev pogoj ne obeta nič dobrega. Izrael se namreč ne bo umaknil od kanala. Ako bo to storil, bi Naserju omogočil, da obnovi pet vojaških letališč, ki so na zahodni strani kanala in jih sedaj kontrolira izraelska artilerija. Toliko pa Izrael ne bo popustil Egiptu. Zato bodo pogajanja na tej točki zamrla. Angleški diplomat Beeley je tudi s tem zadovoljen. Njegova dežela bo vrtila naprej in upa, da bo s časom kaj doseglja. Pri tem računata na pomoč ameriških diplomatov, ki pa na bodočnost razgovorov o Suez ne gledajo ravno samozavestno.

Slabe oči Devet od desetih ljudi v Združenih državah, ki so dosegli 60 let, ima težave s svojimi očmi.

Domova proračunska resolucija vodi v kaos

WASHINGTON, D.C. — Domova resolucija o znižanju proračunskih izdatkov je ponestročena stvar, pravijo nekateri vplivni senatorji. So za znižanje, toda revizijo izdatkov je treba napraviti bolj sistematično. Zato mislijo, da senat ne bo brez pripomba sprejel domovega besedila resolucije, morda bo pa celo sestavil svoje. V tem slučaju bo morala skupna kongresna komisija izgladiti razlike v vsebini resolucije.

Domova resolucija je tako zmešana, da je ne more zanesljivo razumeti sam federalni proračunski direktor Schultze. Naravnost je, da hoče resolucija znižati izdatke za približno \$7 milijonov na \$129.4 milijone. Pri tem je pa treba vpoštevati, da je treba vsoto \$129.1 povečati za vse zneske, ki jih je Kongres izglasoval za povečanje prejemkov vojaškega in civilnega o-sobja, ki je plačano iz federalne blagajne in za kritje stroškov za vietnamsko vojno. Če pa to vpoštevamo pa od "privarčevanega" zneska \$7.1 ne bo veliko ostalo.

Schultze je dalje rekel, da bodo znižanja proračunskih postavk najbolj zaredela Johnsonovo socialno politiko.

De Gaulle hočejo zamešati v atentat na Kennedyja

PARIZ, Fr. — Politični urednik pariškega tednika Pariz Match Tournaux je napisal knjigo o atentatu na Kennedyja. V knjigi trdi, da je general De Gaulle izjavil, da je bil atentat maslo lokalne policije, ki je pač podlegla "rasnemu sovraštvu". Avtor sam ni govoril o tem z De Gaullem, slišal je pa vse to od ljudi, ki z njimi general odkrito govori. Tournaux se torej opira na vir iz druge roke.

Ta razlaga atentata v Dallasu gotovo ne bo koristila odnosom med Ameriko in Francijo, ki so že itak dosti napeti. Le komu naj koristi, ako bodo radi knjige postale še bolj napete? Morda je pa to tudi želja tistih, ki bodo knjigo hvalili pri nas in v Franciji.

— Premog je največji poedinski vir energije in toplote.

NOVA DELOVNA POGODBA PRI FORDU DOGOVORJENA

Včeraj je bil dosežen sporazum med zastopniki Ford Motor Company in Unijo avtomobilskega delavstva o novi kolektivni delovni pogodbi. Jutri in v sredo bodo člani unije o pogodbi glasovali. Sodijo, da bo pogodba odobrena in da se bodo delavci postopno v četrtek začeli vračati na delo.

DETROIT, Mich. — Strajk pri Fordu, ki se je začel 6. septembra, gre h koncu. Nova kolektivna delovna pogodba je bila včeraj zjutraj dogovorjena in bo jutri in v sredo predložena delavstvu v odobritev. Pogodba je ena najugodnejših za delavstvo, kar jih je bilo sklenjenih v zadnjih 20 letih, zato sodijo, da jo bo delavstvo odobrilo, s čimer bo uradno štrajka konec. Prvi delavci se bodo predvidoma vrnil na posel že v četrtek, minilo pa bo vsaj par tednov, predno bo produkcija v vseh Fordovih tovarnah v polnem teku. Odprta so še namreč vprašanja in spori v posameznih tovarnah.

Ford je v času štrajka izgubil na produkciji okoli 412.000 osebnih in tovornih avtomobilov, 160.000 štrajkujočih delavcev pa desetine milijonov dolarjev zaslužka. Ford bo dober del izgube nadomestil, ko bo produkcija zopet v polnem obratu, delavstvo pa izgubljenega ne bo nadomestilo tako naglo, četudi je doseglo precejšnje povvišanje plač in robnih koristi v novi kolektivni delovni pogodbi.

W. Reuther, ki je včeraj zjutraj objavil sklenitev nove pogodbe, je dejal, da je to "najbogatejša pogodba, kar jih je bilo kdaj sklenjenih s kako korporacijo na industrijskem polju v Združenih državah". Ford naj bi bil dejansko dal delavstvu še enkrat toliko, kot je ponudil pred začetkom štrajka. Zastopnik Forda M. L. Denise je dejal, da ta izjava Reutherja ni točna.

Povprečno naj bi delavstvo dobilo tekom treh let, za kolikor nova pogodba velja, na uro 75 centov poviška v neposrednih plačah in robnih koristih. To naj bi bilo okoli 5% na leto. K temu je treba prišteti še povišanje v zvezi z porastom cen, ki utegne doseči še okoli 2%

letno. Drugi trdijo, da znaša povišanje v novi pogodbi skupno le 6,5% na leto, kar naj bi bilo manj kot v zadnji pogodbi leta 1964. Tedaj je bil letni povišek izračunan na 6,9%. Avtomobilsko delavstvo ima sedaj povprečno z robnimi koristmi vred okoli \$4.68 na uro.

Po novi pogodbi bo strokovno delavstvo dobilo takoj 50 centov urnega poviška ali \$20 na teden, delavstvo v produkciji pa 20 centov na uro ali \$8 na teden. V naslednjih letih bodo plače povišane po 3% letno. Unija je dosegla tudi delno zamčen letni zaslužek. Delavci, ki so zaposleni nad 7 let pri Fordu, bodo za tedne, ko bodo doma dobili do 95% rednega zaslužka. Povečane bodo tudi pokojnine od sedanjih \$4.25 za vsako leto dela na postopno \$6 mesečne pokojnine. Dogovorjene so tudi redneve počitnice za Božič in Novo leto. Čas oddiha med delom je podaljšan za 12 minut na dan na skupno 48 minut.

Titovci ugrabili v Trstu vodjo hrvaške politične emigracije v Evropi?

CLEVELAND, O. — V tukajšnjih hrvaških krogih trdijo, da je bil okoli 15. septembra ugrabljen od agentov jugoslovanske tajne policije dr. Krunoslav Draganović, 62 let stari profesor na ženski gimnaziji na Dunaju. Dr. K. Draganović je izginil v Trstu, kjer se je ustaval na poletu iz Rima na Dunaj.

Ugrabljeni je bil duhovni in politični vodnik dela hrvaške emigracije v Evropi in že dolgo časa trn v peti jugoslovanskemu komunističnemu režimu. Bil je avstrijski državljan.

Naše vesoljsko vozilo Mariner 5 obletelo Venero

PASADENA, Kalif. — Ni še poteklo 24 ur, ko je rusko vesoljsko vozilo Venus 4 spustilo svojo gondolo na ta planet, pa je naše vozilo Mariner 5 obletelo isti planet. V njegovi bližini se je nahajalo 69 minut, nakar je odletelo dalje na kroženje okoli Sonca. Prvi podatki, ki jih je poslal Mariner, potrjujejo v glavnem iste razmere na Veneri, ki o njih govorijo poročila ruskega vozila. Okoli Venere ni pravega zraka, zato pa tam vlada 4-5 krat večja vročina. Mariner bo še naprej dajal podatke. Strokovnjaki bodo pa porabili precej časa, da ugotovijo, kako je treba vse podatke razumeti.

Shigeru Yoshida umrl

TOKIO, Jap. — V petek je umrl 89 let stari Shigeru Yoshida, predsednik japonske vlade do leta 1954. V dobrem delu je obnova Japonske po drugi vojni njegova zasluga. On je vodil pogajanja za mirovno pogodbo z Japonsko in podpisal v njenem imenu leta 1951 mirovno pogodbo, ki je vrnila Japonski državo neodvisnost in suverenost.

Iz Clevelanda in okolice

Seja— V sredo, 25. okt., ob dveh popoldne je seja Kluba slov. upokojencev v Newburgu v SND na Maple Heights, 5050 Stanley Avenue.

Zadušnica— Jutri ob 7.15 bo v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd. sv. maša za pok. Mary Razinger ob 1. obletnici smrti.

Kdo je izgubil— Na proslavi 50-letnice Oltarnega društva sv. Vida je bil v auditoriju najden lep rjav rožni venec. Kdor ga je izgubil, naj kliče Mrs. Mary Marinko, 15500 Lake Shore Blvd., tel. 486-5156.

Koledarji za 1968— Zakrajškov pogrebni zavod je dobil koledarje za leto 1968. Kdor ga želi imeti, naj se oglasi tam v pisarni.

Slovo— Clanstvo Kluba slov. upokojencev na Waterloo Rd. je vabljeno jutri ob sedmih zvečer v Zeletov pogreb. zavod na E. 152 St., da se poslovi od pok. Johna Mezgeca.

Clanstvo Kluba Ljubljana je vabljeno jutri ob 7.30 zvečer v Zeletov pogreb. zavod na E. 152 St., da se poslovi od pok. Johna Mezgeca.

K molitvi— Clanstvo Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ je vabljeno jutri ob dveh popoldne v Grdinov pogrebni zavod na E. 62 St. k molitvi za pok. Frances Mola.

Zadnji kitajski cesar umrl

TOKIO, Jap. — Po poročilu japonskih časnikarjev v Peipingu je umrl tam na raku zadnji kitajski cesar Henry Pu Yi, star 61 let. Leta 1912 se je moral po zmagi republikanske revolucije odpovedati cesarski kroni, ki jo je nasledil od svojega strica Kuanga Hsu, ko je bil star komaj 2 leti.

Pu Yi je postal nato po japonski milosti cesar Mandžurije. Leta 1945 je padel v rusko ujetništvo in ostal v Rusiji, dokler se ni leta 1956 vrnil na Kitajsko, kjer je bil 3 leta kasneje, ko "je priznal svoje zločine proti kitajskemu ljudstvu" pomiloščen.

V Tajsko je Amerika že investirala bilijon dolarjev

WASHINGTON, D.C.—Amerika noče več čakati tako nepripravljena na partizansko vojskovanje, kot je nekdanj v Koreji, sedaj pa v Vietnamu in Laosu. Zato je spremenila precejšen del Tajske, kjer je treba najprej pričakovati državljansko vojno s komunisti, v operacijko področje. Izhodna točka je isto novo pristanišče Sattahip južno od Bangkoka. Pri pristanišču je tudi veliko moderno letališče.

Iz Sattahipa vodijo avtomobilske ceste v notranjost dežele, posebno proti severu in vzhodu. Na avtomobilske ceste so priključene navadne, toda sposobne za avtomobilski promet. Ob teh prometnih žilah leži 5 novih letališč. Šesto je pa v gradnji. Po cestah vozijo tudi lahko tanki do 50 ton težine. Vse investicije postajajo avtomatsko lastnina tajske vlade, Amerika ima vse skupaj le v najemu, dokler ji bo najem potreben.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 203 Monday, Oct. 23, 1967

Italijanska zunanja politika

Tisti, ki se še zanimajo za usodo slovenskega naroda, bi morali neprenehoma opazovati italijansko zunanjo politiko. Zdi se pa, da to dela le redko kdo. Vsi pozabljajo, da je Italija že od l. 1918 največja sosedna ne samo Jugoslavije, ampak tudi Slovenije in da je na Sloveniji ravno tako zainteresirana kot na Dalmaciji in Istri. To svojo zanimanje pokaže ob vsaki priliki, kadar misli, da so prizadeti njeni interesi.

To je posebno jasno pokazala pred par meseci, ko je prišlo do spora radi razlaganja Londonskega sporazuma o jugoslovanskih pravicah v jugoslovanskem delu nekdanjega Svobodnega tržaškega ozemlja. Čeprav ni bilo rimsko stališče v tem sporu pravno nesporno, je vendarle rimska vlada udarila z loparjem po Beogradu. Kar preko noči je pretrgala gospodarska pogajanja z Jugoslavijo brez vsakega gospodarskega razloga. Jugoslovanska vlada je takoj klenčila in popustila. Saj ji drugega tudi ni kazalo. V svoji gospodarski tiskici je tako močno navezana na promet z Italijo, da ne more brez njega shajati.

Italija je torej z gospodarskim pritiskom dosegla politične koncesije. Če to ni imperijalizem, kaj pa naj potem še bo? Titovo časopisje je seveda skušalo naslikati zadevo v drugi luči, toda samo slepec mu je mogel verjeti.

Človek bi mislil, da je bila Italija zato tako groba in neotesna, ker vidi v Jugoslaviji svojega starega tekmeča, nasprotnika ali celo sovražnika. Pa temu ni tako. Italija rabi tako taktiko tudi drugod, na primer proti Avstriji.

Nemški del južne Tirolske je še zmeraj kamen spotike med Italijo in Avstrijo. Italija bo letos lahko praznovala 50-letnico, odkar je postavila mejo na Brennerju, toda nemške manjšine na južnem Tirolskem ni mogla spraviti na kolena. Manjšina je sicer maloštevilna, toda ima oporo ne samo v Avstriji, ampak tudi v južni Nemčiji. Od tam prihajajo mladi Nemci uganjajo teror, ki ga Italija ne more zatreti. Se ponavlja stara pesem: kjer imajo teroristi na svoji strani prebivalstvo, ne opravi proti njim nobena oblast veliko.

Italija se tega zaveda, toda vali odgovornost za vse teroristične podvige na avstrijsko vlado, češ da je premalo vneto za preganjanje teroristov, kar pa menda ni res. Italija je šla še korak dalje: povedala je kar naravnost dunajski vladi, da bo nasprotovala vstopu Avstrije v EGS, dokler ne bo rešeno vprašanje tirolskih teroristov.

Italija je torej uporabila isto sredstvo v prepiru z Avstrijo, kot ga je rabila v sporu z Jugoslavijo. V obeh slučajih je izbrala pot tipičnega imperijalizma. Pri tem se ni nič ozirala na verjetnost, da bo s tem pognala avstrijsko vlado v naročje Zahodne Nemčije. Ji menda ni zadosti, da glede južne Tirolske misli nemška mladina isto kot avstrijska.

Imperijalistična italijanska politika opozarja vse sosedne italijanske republike, na kako nevarno pot se spušča vsakdo, kdor stopa z Italijo v pretesne gospodarske stike ali pa premalo vpoštevata današnji položaj italijanske vlade v mednarodni politiki. Italija sedi danes v vseh večjih političnih in gospodarskih organizacijah, kot so NATO, EGS, GATT, itd. Kot članica teh organizacij lahko nagaja vsakomur, kdor jo ne uboga.

Če pomislimo na vse to, vidimo v kakšnem obupno slabem položaju je ravno Jugoslavija. Na gospodarskem polju mora jesti iz vsake roke, ki jo more doseči. To jo spravlja zmeraj bolj v odvisnost od tujine. Titov režim se sicer strašno hvali, kako lepo bo povezal svoje gospodarstvo z mednarodnim, pri tem pa zamolči, da je v vsaki taki gospodarski kombinaciji slabši partner, ki mora tujca bolj vpoštevati kot tujec njega. Oddaljeni tujci sicer ne morejo pritiskati na Jugoslavijo na takih delikatnih mestih kot Italija, toda najdejo druga pota za pritiske.

Spor z Avstrijo ima pa še poseben prizvok. Ko je namreč vlada razlagala rimskemu parlamentu svojo politiko do Avstrije, je odkrito priznala, kakšna sredstva bi rabila v tem sporu, da pride do zmage. Rimski parlament je pa to mirno poslušal. Ni bilo niti enega glasu, ki bi tako politiko označil kot izliv tradicionalnega imperijalizma. To samo dokazuje, da je italijanski nacijonalizem ostal tak, kot je bil pod Mussolinijem. Ni nobene razlike med fašističnimi in "demokratskim" nacionalizmom, le da demokratski ni tako brutalen, kot je bil fašističen. Toda, kako dolgo bo to trajalo?

Ako v tej luči gledamo italijansko zunanjo politiko, ni težko priti do zaključka: vsa italijanska zunanja politika ima cilj, da zbrise vse posledice poraza v drugi svetovni vojni in si zopet pribori vse pridobitve zmage v prvi, torej tudi mejo pri Rakeku! Ve, da tega ne bo hitro dosegla, toda vstrajno pripravljata pot do cilja. Prvi korak je že naredila:

se je tako močno zasidrala v politiko svobodne zahodne Evrope, da je od tam noče nihče pregnati in da se bo vsakdo med njenimi zavezniki v NATO, EGS itd. dvakrat premislil, predno se bo sprl z njo radi interesov, ki se njega direktno ne tičejo.

To ima tudi svoj praktičen sklep: ako bi na primer prišlo do slovenske države in bi Italija za priznanje te države zahtevala "popravek meje v smeri proti Rakeku" kdo bi takrat pomagal Sloveniji in tvegjal prijateljstvo in zaveznitvo z Italijo? Nato vprašanje naj odgovorijo zagovorniki popolnoma neodvisne slovenske države!

BESEDA IZ NARODA

Vse je vihar razdjal, a narod je ostal

CLEVELAND, O. — V domovini proslavljajo letos 25-letnico ustanovitve prvih partizanskih edinic, ki so potem pod krinko osvobodilne borbe z vodstvom komunistične partije z orožjem vsilile slovenskemu narodu pod okupacijo komunistično revolucijo.

Celo nam, ki smo doživljali tiste strašne čase nacistične nemške okupacije, je že čas ublažiti spomine na bolečine in trpljenje ter pokril zavest trajajoče narodne ogroženosti z megleno pozabo.

Tistih časov nikoli ne smemo pozabiti! Zato bo še letos, ko proslavljamo tudi mi 25-letnico našega vojaškega odpora proti nemškemu nasilju na Štajerskem, globoko zadel v dušo govor č. g. Petra Robleka, ki ga je imel ob tretji obletnici 21. oktobra 1945 v vojaškem taborišču Eholi, Italija.

"O, da mi je za zarjo bleščéčo povedati, in nekaj ljubega, dobrega ti povedati,

in v teh težkih dneh, o domovina . . .

Teh besed sem se spomnil takrat, ko smo, nametani na tovarne avtomobile kot klavna živina, zapuščali drago in ljubo nam domačo zemljo: Za prej tako krasno bleščéčo zarjo svobode, ki je tako nenadoma in nepričakovano zatnila za obzorjem, smo se s solzami v očeh ozirali v tistih groznih dnevih, ko so nam tuji zemljo posedli. Kaj tolažilnega, ljubega, dobrega smo želeli povedati samim sebi in grozno zatranim in preganjanim bratom in sestram v Štajerski deželi. Pa so naša usta onemela od prevelike bolečine. Saj smo slišali o grozotah na Poljskem, Češkem in v drugih deželah, ki jih je prve doletela težka usoda nemške okupacije, toda, ko je prišla nad nas, smo globoko sklonili glave. Ni smo mogli doumeti vse teže bremen, nismo pa mogli doumeti tudi tega, da je sploh na svetu možna takšna satanska zloba, takšni v nebo vpijoči zločini nad narodom, ki je imel samo ta greh, da je ostal zvest svoji zemlji. Ječe so bile polne in ko so odjeknili prvi strelji, smo se v težkih duševnih bolečinah zavdali, da smo pri prvi postaji križevega pota, da je slovenstvo na Štajerskem obsojeno na smrt. Cele kolone tovornih avtomobilov in vlakov so odvažale slovenske ljudi na jug, na sever in vzhod, nastal je strah in trepet, stok in jok. Kdor bo pisal zgodovino takratnih dni, bo moral zapisati tudi besede tožbe iz Sv. pisma SZ.: "Glas se je slišal v Rami in jok in silni krik; Rahela je jokala za svojimi otroki, ker jih ni več . . ." Težka kriča nemškega orla so udarjala vedno bolj trdo in smrtonosno. Zidovi gestapovskih sodnih dvoran z mrtvaško glavlo so gledali vse mogoče načine mučenja, kar si jih more izmisliti človeška hudobija. Padali so talci posameznikov in v skupinah po deset, dvajset, trideset, sto in še več na enkrat; krik teh mučencev za slovenstvo se je razlegal ne samo preko zidov ječ v Celju in Mariboru, segel je tudi preko mej in legal na srca vseh Slovencev. Kot nenasična žrela zevajoča v polnočni mrak so zijale jame in sprejemale vase na

stotine in tisoče Slovencev in Slovenk. Nikjer ni bilo najmanjše rešilne bilke. Črna noč se je razgrinjala pod smrtonosnimi krili germanskega orla in ubijala vsako nado na rešitev.

Takrat se je nenadoma pojavila drobna iskrica upanja: Zvedeli smo, da je med trpinčnim ljudstvom vstal nekdo, neuklonjiv, ki mu nismo vedeli imena. Kdo je doživel nemško okupacijo na Štajerskem, se je začudil, kako je sploh kaj takega mogoče. In nemški zmaj je res stikal po mestih in deželi, po najbolj skritih kotičkih štajerske zemlje, da bi našel onega, ki se je drznil v dneih največje slave in moči Velike Nemčije pozvati na smrt obsojeno slovensko ljudstvo na Štajerskem k obrambi: Štajerska, ti si še vedno slovenska zemlja, ti si še vedno del Jugoslavije. Zmagali bomo in živeli, poraz je naša narodna smrt. Takrat, čuje, ob teh besedah, predznih za tisti čas, so zašumeli gozdovi, dahnilo se gorice, klopotci so zapeli temu klicu v pozdrav. Glas je šel po štajerski zemlji: Slovenci smo in Slovenci ostanejo! Fantje, ki jih še niso prisilili k vojakom, so se uprli in rekli: Ne gremo v nemško vojsko, naše mesto je pri četnikih, borili se bomo za Jugoslavijo!

In prišli so med prvimi: Mirko, Franček, Boro, Tonek, ki je edini še ostal živ. Vendar se je zdelo, da je ta slaboten žarek upanja samo privid, ustvarjen med zatranim ljudstvom.

V prvih poletnih dnevih 1943 pa so se med štajerskim ljudstvom pojavili beli listi "KRI IN ZEMLJA", napisani v slovenski besedi. Ta list je pozval slovensko ljudstvo k zvestobi slovenskemu narodu in trmo-glavemu odporu proti nemškim zatralcem. Starčki in matere, fantje in dekleta so na skrivnem in šepetaje brali ime Zmagoslav. Z listom "Kri in zemlja" je šel klic slovenskega naroda preko meje Štajerske. Odzvali se mu slovenski fantje, ki jih je nemški okupator prisilno poslal na fronte. "KRI IN ZEMLJA", glasilo slovenskih četnikov na Štajerskem, so čitali štajerski slovenski fantje v Rusiji v strelskih jarkih pri Harkovu, pred Leningradom, Rigi, Stalingradom, Vinici, Orlovu, na Kerču na Krimu, čitali so ga fantje v Italiji, severni Afriki in Franciji. Štajerska se upira, pridružimo se četnikom! V vedno večerjem številu so se javljali z orožjem slovenski fantje, ki so pobegli iz nemške vojske. V to zagrizeno borbo za obstoj slovenstva na Štajerskem pa je nenadoma in zahrbtno udarila komunistična revolucija z bratomorno borbo. Pot k svobodi je peljala skozi najbolj žalostno obdobje, na goro trpljenja — v bratomorno pobijanje. Peljala je preko Sv. Jurija v Slovenskih gorah, Sv. Jurija ob Ščavnici, Sv. Petra pri Mariboru, Marije Snežne, Sv. Jakoba, preko Hude Jame nad Laškim. V teh borbah so padali prvi, drugo in tretjo leto junaki, katerih kri že danes med zapeljanim ljudstvom poraja sadove spoznanja, da je pot, ki jo je nakazal Zmagoslav in njegovi četniki, prava pot, ne pot v ponovno suženjstvo, ampak v demokratično,

svobodno Jugoslavijo.

Ko umetnik napravi kip, ga še enkrat pogleda, ko pisatelj napiše delo, ga še enkrat prebere, ko hribolazec pripleza na vrh gore, se ozre nazaj in tudi mornar, ko je najvišji dan, izmeri daljo in nebeško stran. In ko mi danes obenem z Zmagoslavom obhajamo tretjo obletnico borbe in trpljenja za svobodo ljubše Štajerske zemlje, gre tudi naš spomin nazaj v težke čase. Nismo še na vrhu, ker naš križev pot še traja, toda čeprav bi nam danes kdo rekel, da nismo še končali našega križevega pota, smo vendar lahko prepričani, da v celem številu ni strahljivca, ki bi zapustil svojega poveljnika. To je in naj bo zanj največje odlikovanje, čast in čestitka za današnji dan. Pobozen spomin nas vseh pa hiti danes k fantom, ki so dali svoja življenja, da bi ljuba štajerska zemlja nekoč zopet bila resnično svobodna. Velik je krvni davek, ki smo ga dali, zato pa je naše upanje v boljšo prihodnost sedaj močnejše. Slava padlim junakom! Vam fantje, ki ste ostali živi, hvala za zvestobo!"

K zadnjim stavkom našega priljubljenega bivšega vojaškega kurata g. Petra Robleka ob tretji obletnici četništva na Štajerskem želim sedaj ob 25-letnici dodati še nekaj misli: Prosim vse bivše štajerske četnike — vojake takratne Slovenske armade Jugoslovanske vojske v domovini — in njihove družine, da se v teh dnevih ob 25-letnici začetka našega slovenskega vojaškega odpora na Štajerskem v obrambo slovenske domovine proti nacističnemu uničevanju slovenstva spominjamo vseh naših soborcev in zavednih Slovencev in Slovenk, ki so jih v naši borbi za svobodo domovine pobili nemški nacisti in domači komunisti. Ko gledamo za 25 let nazaj v dobo, ki je sedaj že del zgodovine, imamo vsi veliko zadoščeno, da smo že takoj v začetku nemške okupacije stopili na pravo pot. Ni nam bilo treba spreminjati imena, ne prikrivati naših ciljev in zato smo bili edina ilegalna vojaška edinica v Sloveniji, ki je od začetka v letu 1942 do konca vojske kot strnjena vojaška formacija neprekinjeno delovala na slovenski zemlji proti nemškemu okupatorju in komunističnim revolucionarjem. Zato tudi ne morem misliti, da je bil samo srečni slučaj, da so nas angleški vojaški kamijoni prepeljali od St. Vida na Glini mimo Vetrinja v Podkloster in od tam naprej v Forli v Italiji, kar je okrog 600 km razdalje. Tudi tisti del štajerskih četnikov (okrog 1200) ki je bil iz Vetrinja s prvim transportom vrnjen, so Angleži nameravali prepeljati v Italijo in so bili tam zadržani ne po svoji krivdi. Nje so vrnjene komunisti po vojski pobili kot prve žrtve protikomunistične borbe na Štajerskem.

Ko sem po tolikem času zopet prečital govor č. g. Petra Robleka, ki je kot slovenski duhovnik bil med prvimi pregnanci nacističnega navala, sem se zgrozil in kar presunilo me je. Kako hitro smo pozabili in niti našim otrokom ne moremo dobro povedati, zakaj smo morali po svetu. Čutil sem, da sta tudi meni čas in trajna odmaknjenost domovine izražala in pospešila boleče zarezane vtise, zato sedaj ne bi mogel s tako pretresljivim dojetjem obseči krika na smrt obsojenega naroda, kot ga je še pod neposrednim vtisom prikladal naš vojaški kurat g. Peter Roblek.

SLOVENCI, NE POZABIMO! Zmagoslav

Za mazilo malo olja
OKLAHOMA CITY, Okla. — Povprečno porabijo v naši deželi le 2,4 odstotka načrpanega petroleja za mazila strojev in raznih naprav.

Misli pred vajo

CLEVELAND, O. — Včasih začno ljudje tarnati o tem, češar ni več. Ljudska modrost pravi temu zvonjenje po toči. Od tod je le majhen skok do bolj tehtnega presojanja vsega, kar še obstaja, pa že kaže kakršnekoli znake odmiranja. Tu lahko zdaj obrnemo misel na nekaj, kar se nam počasi izmika iz naše srede. Stalno se manjša slovenski kulturni delež v Clevelandu. Čeprav še vedno večji kot kjerkoli v Severni Ameriki, se nam zaznavno izgublja iz življenja, ker smo v lastno škodo spremenili naš odnos do dobrin take vrste. Boj proti revščini se izvaja sedaj načrtno po naši deželi, redki med nami pa se čuti poklican, da bi lajšal revščino našega duhovnega sveta in nas varoval obubožanja naše narodne kulture. Silnice razvoja nakazujejo, da se razmere ravno ne izboljšujejo. Naša kulturna društva so izgubila zagon. Kakor vse narodne organizacije, se tudi te borijo s težavami vsake vrste. Ni novega članstva, ni denarja, ni celo razumevanja in zadostne podpore lastnega občinstva. Na drugi ravni se je začela uveljavljati neka razvedneta kultura popevčev, popačenih narodnih pesmi, običajno ob spremljavi Kurentove harmonike, dalje kult banketskega govorništva, neka kultura športnih užitkov in propagandnih prireditvev. Nekaj teh nadomestkov smo iznašli sami, druge smo prevzeli iz domovine. Najbolj grobi so verjetno tisti, ki so preračunani le na gmotni dobicek redkih posameznikov. Menim, da so ti pojavi znaki slabega okusa, zlasti ako se zamenjujejo s kulturo.

Pred leti je prišel glas iz Trsta o izobražencu, ki je učil na slovenski gimnaziji, svoje otroke pa je pošiljal na italijansko srednjo šolo. Čuden primer, vendar ne tako osamljen, kot bi se zdelo na prvi pogled. Tudi med nami so Slovenci, ki otrok ne pošljejo v slovensko šolo, ne v slovenska kulturna društva. Ni vsega krija mladina sama, svoj delež h krivdi nosijo tudi tisti, ki svojim sinovom in hčeram niso pokazali luči, da bi mladi našli pot. Dostikrat tako samo zaradi nezanimanja in brezbrčnosti pustimo, da nam propadajo vrednote, ki imajo med nami še trdno osnovo in so za naš življenjski celostni pomena. Kultura je ena teh vrednot, za vse važen del tudi v atomski dobi, saj je kakor sol življenja. Kaj imamo Slovenci tukaj še pričakovati, ako pustimo, da se nam sol spridi?

Kirurg De Bakey je znan po svojih operacijah ob odprtem srcu. Nedavno, ko je v Ljubljani razkazoval svojo večino in znanje, so mu v zahvalo zapeli tudi pevci Slovenskega okteta. Zelo blizu resnice je izjava, ki jo je povedal ob tej priliki. "Res ste se v zgodovini obdržali zgolj zaradi svoje kulture." Slovenci v zamejstvu smo stalno kakor z odprtim srcem na operacijski mizi. Od stopnje naše kulture je veliko odvisno, kdaj se nam bo življenje kot celoti steklo.

Pred petnajstimi leti je bil ustanovljen v Clevelandu Korotan, kot nov podpornik slovenskega kulturnega dela v mestu. Kakih 200 pevcev je do danes nastopilo s tem zborom na koncertih. Nemogoče je, da bi bilo vse prvovrstno, "vendar sega v srce, kar iz srca pride; kdor se vadi, se navadi". Tako je modroval že pisec v Novicah pred več kot sto leti. Korotan je dobro vršil svoje poslanstvo in nam je danes prav tako potreben kot pred 15 leti. Da pa bo koncert tudi drugo leto zagotavljen, bo treba pač večje požrtvovalnosti od vseh pevcev. Za vsako dobro stvar je vredno kaj žrtvovati. Dve uri časa tedensko ni preveč; mladini je to

datek k slovenski šoli, vsem pa je učenje lepih pesmi tudi v razvedrilo. Izgovori: "Zdaj imam avto, grem . . . , sezidal sem hišo, ne morem . . . , kupil sem pristavo, delam . . . , oženil sem se, moram . . ." spričo resnosti stvari ne vzdržijo, kot niso vzdržali v evangelijih.

Res, ne moremo biti vsi graditelji, nujno potrebno gradivo bi pa marsikdo še lahko prinašal. Ne stojmo ob strani kot Pilat ob skledi. Nečo bodo vsi spoznali, da nekaterih dobrin ne moreš kupiti z dolarji. Kdor iz komodnosti s praznimi izgovori beži pred nalogami časa, se manjša; trpi pa tudi celota, ki ji je pripadal. Zato vabi odbor vse, ki imajo posluh in veselje do petja, da se zberejo 28. oktobra ob sedmih v pevski sobi v Narodnem domu, da se pogovorimo o delu. Samo po sebi se bo pokazalo, bolj točno kot ob koncertih, koliko je v posameznih še živa naša narodna in kulturna zavest.

Upam, da me besede niso zanesle predaleč od resnice, čeprav bi bilo ob nekaterih mislih za slovenski življenj v Clevelandu boljše, da se v mnenju varam.

F. K.

Slovenska šola pri Svetem Vidu

CLEVELAND, O. — Iskreno hvala "Štajerskemu klubu", ki je v svoji velikodušnosti nabavil za Slovensko šolo dva nova zvočnika HF sistema, kakor je v cerkvi sv. Vida. Zvočnike je možno upravljati na daljavo in sta vredna 328 dolarjev. Sistem ozvočenja je s tem izpopolnjen in smo tega iskreno veseli. Z veseljem opazujemo, s kolikim idealizmom se žrtvujejo za ohranitev slovenskega jezika v novi domovini učiteljice Slovenske šole pri Svetem Vidu. Pa tudi Odbor staršev po svoji strani ne tehta žrtve, da zagotovi potrebna sredstva za vzdrževanje šole. Naše učiteljice z velikim trudom pripravljajo učno tvarino, da bi mogle v obliki knjige izdelati učni načrt za pouk materinščine v Slovenski šoli.

Kljub temu, da je pouk neobvezen, obiskuje letos našo sobotno Slovensko šolo 165 otrok. Mislim, da je pošiljanje otrok v Slovensko šolo dober kriterij za presojanje narodne zavednosti naših staršev. Če bomo sami znali ceniti in spoštovati svojo narodnost, potem smemo upati, da bo naš jezik še nekaj časa živel med nami, čeprav živimo daleč od rodne domovine. Sola sama pa ne bi mogla uspešno vršiti svoje naloge, če starši ne bi doma učili otrok slovenskega jezika. Slov. šola

Predavanje o Slovencih

Dne 27. in 28. oktobra bo v Tallahassee, Florida, šesto letno zborovanje ameriške organizacije Southern Conference on Slavic Studies pod pokroviteljstvom Florida State University. Na tej konvenciji bo predavala tudi Dr. Carole Rogelj, pomožna profesorica za zgodovino na Ohio State University. Predmet njenega predavanja: Slovenci in jugoslovansko gibanje pred 1914. Na predavanje jo pošilja njena univerza.

R. N.

— Prvi čisto jekleni železniški voz za prtljago je bil zgrajen v naši deželi l. 1904.

IZ NAŠIH VRST

BROOKLYN, N. Y. — Spoštovani! Priloženo Vam pošiljam naročnino za celo leto. List oba z možem zelo rada bereva že preko 25 let. Naročila sem ga na konvenciji v Pueblo Colorado potom g. Jožeta Grdina. Bodite lepo pozdravljeni! Mrs. Joseph Skrabe

Maks Metzger:

Monika potuje na Madagaskar

Monika se je previdno okrenila in opazila med nogami krmarjev, kako je bil videti beli parnik vedno manjši. Zdaj je sedela torej tukaj, varno pritisnjena k atku, ki ji je položil roko okrog ramen. Pred njo šest-najst v taktu se sklanjajočih rjavih teles, za njo vzravnanja, mirna in ponosna oba krmarja, pod njo pa sinji, lesketajoči, dvigajoči in padajoči Indijski ocean, ki ga je lahko dosegla z roko. Kmalu so skočili veslači kvišku, odložili jermene vzdolž ograje in postavili skozi luknjo v krovu krepel jambor. Razpeli so rumenkasto rdeče jadro, ki se je napejalo kot tulipanov list v vetru. Prejšnje sunkovito pomikanje je prešlo v sanjajoče poljenje. Nos je oral belo peno, v senci jadra pa so sedeli rjavi prijatelji in peli:

"Lakana eh — lakana ah — tanga tany Faingana."

"Plavaj, moj čolnici, v sapici, plavaj, in pridi na kopno urno!"

Ko je dvignil veter jadro, je pogledala Monika skozi obok, ki ga je tvorilo, proti obali. Kje je ostala siva proga? Kot hiša visoki valovi so se kotalili proti rušenemu prostoru, nad njim so se dvigali zeleni gozdovi, v modro nebo pa so kipele sive čeri, okrog katerih so se kopicili ravno tako beli in razpenjeni oblaki, kot so bili valovi ob obali.

"Poglej, atek — poglej! je zagostolela Monika. A še v istem hipu se je zadelo, da je mogočna zver potisnila pod čoln svoj hrbet. Krma se je dvignila tako visoko, da se je Monika plašno oklenila atka. Nos je šinil v globino in jadro je zagnilo sliko. Ob obeh straneh čolna so grmeli beli spenjeni grebeni valov kot slapovi. Pevci so planili kvišku in, ko se je nos zopet dvignil, je bilo jadro že na varnem in jambor snet. Sekundo nato je se del vsak veslač spet na svojem mestu in sikal v taktu z bicajocimi vesli. Le oba krmarja sta čepela mirno in trdno kot sohi na plesoči barki.

"Rum, bum," druga gora se je zakotalila pod njima, da se je čoln stresel. In zdaj — jasen vzklik je prešinil zrak — šest-najst vesel je obstalo iztegnjenih — ves čoln se je dvigal in dvigal — više, vedno više. Za hrptom je grozotno zaprasketalo. Zdaj se je nagnil nos — ves čoln je stal tako postrani, da sta se atek in Monika komaj mogla držati, in se začel spuščati v globino kot sani na sankališču. Med nepopisnim trusečem in bučanjem so se zvrnile cele gore kipeče vode na prednji del čolna, tako da je z veslači vred izginil pod njimi. Toda znova so se prikazali — nobeden ni bil izpuštil vesel — sikali so kot razdražene kače in se upirali proti veslom, da so jim nabrekli mislice na rokah.

Neverjetno naglo je švigal čoln naprej in, ko je val odbrzel mimo, je zaplaval nenadoma v mirno vodo — na sredo rečnega izliva. Sikanje je prešlo zdaj v veselo, prodorno vriskanje. Rjavci so veslali le še z eno roko in z drugo udarjali po palubi, da je kar tleskalo od veselja. Cepetali so z nogami, smejali se in vpili kot nori. Voda je še curljala po njih hrbtih, medtem ko sta bila ostala atek in Monika popolnoma suha. Šele ko se je vse spet umirilo, je začutila Monika, da ji je srce obstalo in da je le polagoma spet začeljenjati biti.

Atek jo je pritisnil k sebi in dejal:

"Tvoj angelček varuh se je peljal z nami, Monika — morda pa sta bila celo dva —; če bi bila krmarja dala povelje le eno se-

kundo prej ali pozneje, bi naju bil Madagaskarjev glas pogoltnil."

X.

Med reko in oceanom

Rečni izliv je bil zelo ozek, a takoj nato se je reka razširila v pravcato jezero, ki je teklo vzdolž obale s severa proti jugu. Med morjem in reko je bil le ozek pas zemlje — sipina, ki so jo na rečni strani pokrivali ločje, grmovje in drevesa.

"Tako izlivsko jezero imenujemo laguno," je pojasnil atek. V laguni je bilo mirno. Nenadoma so se znašli sredi divjine. Čoln je krenil proti severu in plul tik brega po reki navgor. Kot hiša visoka stena iz ločja je omejevala vodo, toda od ločja si le malo videl. Do njegovih vrhov so se ovijale orjaške ovjalki in njih široko, zeleno listje je tvorilo neprodno zaveso. Milijoni pravilno velikih sinjih in belih cvetov so odpirali svoje lijake soncu, okrog njih pa so se zibali metulji in kačji pastirji. Na drugi strani reke so se razprostirali gozdovi tako daleč, kot je segalo oko — drugo morje, ki so mu hribi in gore tvorili valove. Tih, vroč svet, tuj in veličasten v svoji samotnosti. Zunanaj se je raztezal brezbrežni Indijski ocean, v notranjosti pa madagaskarski pragozd.

V Girondi, na Teju in v Mizastem zalivu je bil vsak prostor ob obrežju izdajal prišlecem: bliža se mesto. Glavna stvar je bilo delo človeških rok in pokrajina mu je bila samo okvir. Tukaj pa človeka nisi zasledil. Nikamor nisi prišel — bil si že tu — sredi delavnice božje. Rjavci veslači na čolnu in rjavi človeški, ki so pluli tu pa tam v svojih ozkih kanujih po reki, niso bili nič važnejši kot ladje ali delbo, mimo katerega so pluli. Od narave, ki so bili z njenim kaljenjem, razstjo, dihanjem in pogibeljo nerazdružno vezani, jih ni ločila niti barva njih kože, niti ne njih kože iz listov in vej.

Zunaj za zaveso cvetočih ovjalk, daleč za bobnečim in srdečim se okopom, ki ga odboj valov tvori okrog otoka, je ležal bel parnik — pičica zgolj med nebom in morsko gladino — zadnji, gugajoča se zveza s svetom, v katerem si domišlja človek, da je gospodar stvarstva in se s parom in železom upira moči elementov. Zvečer tudi parnika ne bo več videti. Potem se bo pričela Monikina učna doba v božji delavnici in, ko se bo naučila, da tudi belo pleme ne igra tako čezmerno važne vloge v gospodarstvu vesoljstva in da je vendar tudi ona kot delček neskončnega čudeža "stvarstva" prav tako velik čudež kot stvarstvo samo — ko se bo naučila biti skromna in ponosna, ponižna in pogumna obenem, potem bo napravila pomočniški izpit v Mojstrovu zadovoljstvo in bo postala svojim soljudem koristen pomočnik.

Zaenkrat je z napetostjo opazila, da se je zelena zavesa ob bregu odgrnila, da se je prikazala bela peščina in da je stalo na njej nekaj brezupnih hišic iz železa in pločevine. Okoli njih, prav dol do reke, so se stiskale kočice domačinov. Stene so jim tvorila gosto nanizana rebra palmovih listov, strehe pa debela obloga suhih palmovih listov, ki so šumeli v vetru. Koče so bile videti dosti veselejše kot hiše. Hiše in kočice so stale razkropljene v vročem, belem peškju, mednje so se vrvala drevesa in grmičja divjine in za njimi so stresali valovi svoje jezne penaste grebene, kot da so hoteli reči: "Le ne šopirite se preveč!"

Arabci posredovali Evropi po Grkih podedovano zvezdoznanstvo

(Konec.)

Nizko nad zahodom je v teh tednih Labod z veliko zvezdo Deneb, po arabsko pravilno dšeneb ali rep (labodov). V Kozorogu najdemo zvezdo Deneb Algedi (Kozorogov rep), v Kitu pa Deneb Kaitos in v Levu Denebola. Deneb pomeni pri vseh rep.

V ozvezdju Lira, ki je zdaj nizko na severozahodu, sveti zvezda Vega. Poletni je malone v zenitu. Po imenu nas spominja na Ataira, toda Vega je izpeljana iz arabskega el-nesr el-vaki — padajoči orel, ne pa, kakor nekateri pomotoma mislijo, v spomin na našega učenega matematika Vega. Našemu Vegi na čast so imenovali neki krater na Luni.

Pod Vodnarjem in Pegazom sveti v jesenskih mesecih Južna riba in v njej lepa velika zvezda Fomalhaut, kar pomeni ribji gobec ali fom el-hut.

V Orionu pa je še eno ime arabskega izvora: Rigel. Ta orjaška zvezda, 20,000-krat svetlejša od našega Sonca, sveti s svojo težko vidno zvezdo spremljevalko kot "velikanova leva nooga": ridš-el-džauza-el-jusra.

Tako smo našli samo v ozvezdjih "zimskega šesterokotnika", ki ga tvorijo Orion, Veliki pes, Mali pes, Dvojčka, Kočijaž in Bik, kar tri zvezdna imena, ki nas še zdaj poleg Grkov spominjajo na veliko znanje starih Arabcev.

Novi grobovi

(Nadaljevanje z 2. strani)

Kotnik, Mary Zakrajsek, Jennie Zakrajsek, pok. Pauline Dobias in Angele Fazio, sin-pok. Antonija in pok. Gertrude. Zaposlen je bil pri Wellman Engineering Co. 22 let kot varilec, nate kot ocenjevalec. Pogreb bo iz Zeletovega pogreb. zavoda na E. 152 St. v sredo ob 8.15, v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9.30, nato na Kalvarijo.

John Mezgec

V Euclid Glenville bolnici je umrl 78 let stari John Mezgec s 1193 E. 176 St., rojen v Hotični, fara Slivje, mož Mary, roj. Arko v Sodražici, oče Evelyn, ki je umrla novembra 1965 v avtomobilski nesreči, stric Lillian Kirchner (Washington), brat Rudolfa, Frančiške Grk in Resine Stepanic (vsi v Evropi). Pokojnik je bil član ADZ št. 59. Ložke doline, Kluba slov. upokojencev na Waterloo Rd. in Kluba Ljubljana. Pogreb bo iz Zeletovega pogreb. zavoda na E. 152 St. v sredo ob 8.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na All Souls pokopališče.

Mary Mramor

Pretekli petek je umrla v Lake

County Memorial West bolnici 69 let stara Mary Mramor s 444 E. 260 St., roj. Pogacnik na Zg. Dobravi pri Kranju, kjer je zapustila brata Jerneja in Filipa ter sestro Jerico Pogačnik in od koder je odšla v ZDA leta 1912. Mož Anton ji je umrl 1. 1961, zapustila pa je otroke Anthonyja, Mary Kosec, Franka (vsi v Willowick) in Lillian Mocilnikar (Kirtland), 11 vnukov in vnukinj ter 2 pravnuka. Sin Edward je umrl leta 1957. Pokojna je bila članica SZZ št. 25 in The Maccabees št. 493 L. Pogreb bo iz Zeletovega pogreb. zavoda na 152 St. danes ob 8.45, v cerkev sv. Viljema ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Mary Ann Zabukovec

V petek zjutraj je v Cuy-La Nursing Home umrla Mrs. Mary Ann Zabukovec z R.D. 1 Madison, Ohio, stara 85 let, rojena v starem kraju, od koder je prišla pred 63 leti. Tukaj zapuša sinova Berta in Rayja Henryja, hčere Stello Rupe, Alice Squires in Frances Derov. Pogreb je danes iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda, v cerkev Immaculate Conception v Madison, Ohio ob desetih, nato na pokopališče North Madison.

John Urbanic

V sobota zvečer je v Veterans bolnišnici umrl John Urbanic s 1114 Villaview Rd, star 52 let, rojen v Clevelandu, vetera in druge svetovne vojne, zaposlen pri Addressograph Multigraph Co. Tukaj zapuša ženo Antonette, roj. Rossman, hčer Janice, brata Ernesta Stanovica, po pol brata Louisa in po pol sestri Frances in Matildo. Pogreb bo v sredo ob devetih dopoldne iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Jeroma ob 9.30, nato na pokopališče All Souls. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob petih.

Guvernerji so v starih težavah glede Vietnam

COLUMBUS, O. — Tudi o-hajski guverner Rhodes se je udeležil letošnjega rednega sestanka guvernerjev, ki se je vršil na parniku Independence in trajal 8 dni. Guvernerji so ob tej priliki križarili po morju in obiskali Virgin Islands. Seveda se niso samo zabavali, obravnavali so upravne zadeve in še več govorili o politiki. Niso pa bili zmeraj istih misli, tudi pot do kompromisov je bila težka, kajti teoretično ni med njimi nobene večine, ker imata obe stranki vsaka po 25 guvernerskih mest zasadenih po njihovih pristaših. Tudi to je razlog, zakaj so sestanki guvernerjev najboljši političen barometer za razpoloženje v naši javnosti.

Kot vsakokrat, so guvernerji govorili tudi letos o Vietnamu. Gotovo bi bili demokrati radi videli, da vsi guvernerji soglasno odobrijo Johnsonovo politiko v Vietnamu pa se republi-

kanci upirajo. Izjemo dela ohajski guverner, ki se je postavil na zanimivo stališče. "Če je v Vietnamu 35,000 vojakov iz moje države, jih ne smem zapustiti in moram biti za Johnsonovo politiko", tako je rekel. Ako ne bi bilo te okoliščine, bi bil verjetno proti vojskovanju v Vietnamu.

Rhodesov slučaj pove, kako težko je guvernerjem najti pot, ki naj zadovolji njihove države. Zato je njihovo mnenje važnejše za razumevanje položaja v naši javnosti kot pa hrupne demonstracije naših levičarskih golobov.

Arabski begunci stanejo ZN letno \$45 milijonov

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Komisar ZN za arabske begunce je podal generalni skupščini poročilo, ki je iz njega razvidno, da bi potreboval za begunce v prihodnjem letu kar \$45.8 milijonov. Do zadnje izraelsko-arabske vojne je bilo na spiskih 1,344,000 beguncev, sedaj jih je pa še več, kajti zadnja vojna, ki je trajala samo 6 dni, je pregnala iz njihovih domov še 300,000 Arabcev, dočim se je po vojni vrnil domov ne manjši del.

Begunce podpirajo ZN iz posebnega fonda, kamor prispevajo še posebej države članice ZN. Največ prispeva naravno naša dežela. Lani je znašal njen prispevek \$24 milijonov. Vsega skupaj je Amerika dosedaj prispevala v ta namen \$411 milijonov.

Treba bo pa enkrat načeti vprašanje štetja teh beguncev, pa tudi točno povedati, kdo je arabski begunec in kdo ni. V tem pogledu vlada velikokrat prevelika širokogrudnost tako v štetju kot v tolmačenju pojma. Zato ni čudno, da mnogi Arabci tako radi postanejo begunci, da so deležni podpor ZN in drugih dobrot.

Vietnamsko-ameriška fronta solidarnosti!

HONG KONG — Ustanovila jo je seveda Južnovietnamska Osvobodilna fronta in ji dala uradno ime: Južnovietnamski ljudski odbor za solidarnost z ameriškim ljudstvom. Odbor bo moral v glavnem skrbeti za čim živahnejše stike med južnovietnamsko OF in vsemi levičarji v naši deželi, ki so za brezpogojno kapitulacijo v vietnamski vojni.

Imena prvih ameriških partnerjev še niso bila objavljena, dobili so pa kar dosti nalog, ki naj jih opravljajo. Skrbeli bodo za ameriške dezertarje, podpirali bodo vsa ameriška društva, ki so proti vietnamski vojni, sodelovali bodo pri demonstracijah in izgrehidi, itd. Da pa nova organizacija ne bo mogla skočiti iz tira, so ji komunisti v Vietnamu postavili za načelnika pomožnega generalnega tajnika južnovietnamske OF. Ni

važno, kaj bo ta organizacija delala, važno je, kaj se bo za njo skrivalo. Naša CIA bo imela nov posel, ako ga že nima.

Kulturna televizijska mreža na vidiku?

WASHINGTON, D.C. Skoraj neopazno je predstaviški dom izglasoval pretekli teden zakon o kulturni televizijski mreži. To naj bi bila mreža, ki naj bi bila posvečena izobrazbi, znanosti in umetnosti, zato pa prosta vseh zaslužkarskih nagibov. Zasebnim televizijskim mrežam ne bi delala konkurence, ker ne bi prinašala programov, ki jih imajo. Na drugi strani bi ji tudi ne odjedala gledalcev, ker tisti, ki se zanimajo za kulturne programe, tako ali tako samo po redkoma gledajo sedanje programe raznih zasebnih televizijskih mrež.

Koristna je ta pobuda, naj gledamo od katerekoli strani, pa ima že prvo hibo: tisti, ki jim bo največ koristila in ki jo najtežje pričakujejo, se ne ganejo in ne delajo v javnosti nobene propagande zanjo. Ideja o kulturni televizijski mreži ima premalo zaslonbe v javnosti. To bo zavleklo ustvarjanje nove mreže, kajti ne bo tako lahko dobiti zanjo potrebna finančna sredstva, ako javnost ne bo pritisnila na javne uprave, posebno na federalno.

Moški dobijo delo

Janitor for Supermarket
Excellent working conditions, good pay, paid vacations, 8 paid holidays, health and welfare benefits, retirement program, 40 hour week.

Boenkers Stop-N-Shop Super Mkt.
11604 Clifton Blvd. WO 1-1300 (204)

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.
8784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL
Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

WILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

DOBRA PLAČA OD URE IN DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno od 8.15 dop. do 5. pop. ali kličite 341-1700 za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer (206)

Diktature ne poznajo meje tudi pri zasebnem življenju vladarjev

RIM, It. — Kot vsakega diktatorja jezi tudi grške, da jih svobodni svet ne mara. Zato grške diktature ne mara tudi danski narod in danska vlada. Ker se grški diktatorji ne morejo nad Dansko drugače znositi, so se lotili danske dinastije. Hči danskega kralja je slučajno tudi sedanja grška kraljica. Rada obišče tuptatam svoje starše, pa ji diktatura tega ne dovoli. Zato se je morala sedaj kraljica Marijana sestati s svojimi starši v nevtralnem Rimu!

Ce mislijo grški diktatorji, da si bodo s takim sitnarjenjem ohranili svojo ugled, se zelo motijo.

Skoro nas bo 200 milijonov

WASHINGTON, D.C. — Urad za ljudsko štetje je objavil, da bo okoli enajstih dopoldne 20. novembra rojeno dete, ki bo dopolnilo 200 milijonov prebivalcev naše dežele.

Za tiste, ki ljubijo primerjanje: Jugoslavija je dosegla 20 milijonov prebivalcev v preteklem juniju.

Naši zastopniki izvon Clevelanda

Louis Balant,
1808 East 32nd St., Lorain, Ohio

Jos. L. Bahorich,
5314 Duncan St., Pittsburgh 1, Pa.

John Jerich,
6519 W. 34 St., Berwyn, Ill.

Joseph J. Peshel,
439 Camp St., E., Ely, Minn.

Mrs. F. R. Staut,
830 So. 5th St., Milwaukee, Wis.

Mrs. Antonia Densa,
7984 W. Cermak Rd., Chicago, Ill., 60608

MALI OGLASI

V najem
4-sobno stanovanje s kopalnico, plinski furnez, na 1070 E. 66 St. zgoraj. Kličite po 6. uri zvečer EN 1-4021. (203)

Naprodaj
Nova dvodružinska zidana hiša, 3 spalnice, dve garaži, blizu šol in transportacije, v Euclidu. Kličite zvečer 531-4504. (204)

Naprodaj
Dve hiši na enem vogalnem lotu, blizu cerkve sv. Vida, ena enodružinska in ena dvodružinska, 5-5, Lep dohodek. Za pojasnila kličite UT 1-6962 po 6. uri zvečer. (204)

V najem
4-sobno stanovanje s kopalnico, zgoraj, parna kurjava, lepa klet, na 1021 E. 72 St. Kličite 391-1253 po 3.30 pop. (ne v nedeljo). (203)

Starejša, boleha žena
išče ljubeznivo in nežno pomočnico, ki bi stanovala v njenem domu in jo oskrbovala. Lepa okolica, prav pri Shaker Rapidu. Dva popoldneva v tednu in vsaka druga nedelja prosta. Kličite 921-5730. (204)

Stanovanja v najem
na E. 61 St. blizu Sv. Vida Cisto 3-sobno stanovanje, delno opremljeno, \$45.00. Cisto 3-sobno stanovanje, zgoraj, za \$36.50. 5-sobno stanovanje v "duplex" hiši. Kličite FA 1-3204. (x)

Prijatel's Pharmacy
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
St. Clair Ave. & 68th St. EN 1-4212 AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

NA DVE STRANI — George Randall, 4 leta stari fantič v Vincennes, Ind., je en sladoled ponudil svojemu pasjemu prijatelju, drugega pa mu krade muca, ko ga je hotel skriti za hrptom.

Miklova lipa

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal Malograjski

Tako sta delala Florijan in Matilda sklepe ter se pogovarjala v temni noči. Imela sta si povedati pa tudi mnogo, kaj niti Florijan ni vedel, kako je bila prišla njegova žena Turkom v roke, niti ni bilo njej znano, kako je prišel Florijan do tega, da jo je rešil.

Proti jutru še le se je ulila ploha, katero je obetalo že celo noč nebo. Hkratu so se začele valiti po cesti tudi turške čete v smeri proti Velikovcu. Florijana in Matildo je navdal znova strah, ko sta čula peketanje turških konj pod seboj, ob enem pa jok in obupni krik onih nesrečnikov, ki so jih krvoločniki tirali s seboj.

Dolgo je trajalo, da so izginili zadnji Turki, a tudi potem še, ko ni bilo uzreti nobenega več, si Florijan in Matilda nista upala zapustiti svojega zavetišča. Nebo se je bilo zvedrilo in sonce se je stalo že jako visoko, ko se naposled odločita, da nastopita pot proti domu. Oba je hudo skrbelo, kaj bosta zvedela o svojih. So li srečno odšli turški grozovitosti, ali pa so padli morda pod turškim mečem?...

Previdno sta se pomikala po cesti proti trgu, iz katerega se je še na vseh straneh kadilo. Bila sta že precej v strani od Taborske stene, ko se Matilda ustavi ter začne gledati nazaj. "Kaj gledaš?" vpraša Florijan in se tudi ozre.

"Videla bi rada, kje se je ona skala utrgala," odvrne ona. V tistem hipu pa vzklikneta oba, rekoč:

"Joj, kaj pa je to?"

Visoko gori na Taborski steni, na mestu, kjer se je bila odločila skala, se je prikazala kakor iz žive skale izklesana podoba turške glave. To glavo kažejo še dandanes in lahko se prepriča o tem vsakdo sam, ki pride kdaj v Zeleznico Kapljo. Čelo, oči, lice, brada, vse se razločuje in ves obraz je res čudno podoben obrazu kakega Turčina.

Florijan in Matilda se nista mogla načuditi tej prikazni, in še večkrat sta se ozrla nazaj na svoji poti proti Kaplji. Ko pa sta dospela do trga, tedaj še le sta videla, kaj so učinili turški divjaki. Kamor sta se ozrla, nič drugega nego razvaline, kri, pa razsekana in strašno oskrunjena človeška trupla.

Groza ju je izpreletavala in zbrati sta morala vse svoje moči, da sta mogla naprej. Še le ko se približata sredini trga, zagledata kopo tarnajočih ljudi, ki so bili srečno ušli turškemu krvoloku in so se zdaj vračali, da bi se prepričali, kaj se je zgodilo z njihovimi sorodniki, znanci in prijatelji, in je li njim samim ostalo še kaj razen golega življenja.

Florijan in Matilda se oveselita, videč znane žive ljudi, in začneta hoditi hitreje, da bi tem

prej dospela do njih. Čutila sta potrebo, govoriti še s kom drugim o tem, kar se je bilo dogodilo. Florijan pa je bil pri tem popolnoma pozabil, da nosi turško obleko na sebi, in to bi bilo postalo skoro usodno zanj.

Ko ga ugledajo ljudje, ki so bili zbrani na trgu, zaženo grozen krik:

"Turčin, Turčin, še en Turčin! Pobjite ga... raztrgajte ga na drobne kosce!" se je razlegalo in nekoliko razjarjenih moških plane res proti Florijanu. Bili so radi tega, kar je bil povzročil Turčin, tako besni, da bi ga bili gotovo potolkli, predno bi jih bil mogel prepričati, da ni Turčin. Toda Matilda, videč, v kaki nevarnosti je njen mož, se vrže moškim naproti ter zavpije na vsi moč:

"To je Florijan, moj mož Florijan!"

Vsled tega klica osupnejo napadalci in Florijan je dobil časa, da je pojasnil, kako je prišel v turško obleko.

"Zdaj sva bot!" reče Florijan svoji ženi, ko sta hitela naprej proti domovanju njenih starišev. "Jaz sem rešil tebe, ti pa mene!"

Ko vidi Matilda svojo rojstno hišo požgano in razdejano, začne na glas jokati in skrb za draga očeta in mater se ji zopet ponovi. A ta skrb ni bila upravičena in ji je izginila, ko je ugledala vzadi za pogoriščem oba zdrava.

Gašper in njegova žena, ki je bila tisto noč prebila v svojem skrivališču, sta ravno premišljala in ugibala, kaj je z Matildo in Florijanom. Ko ju uzreeta, se tudi njima razvedrijo lica. Veseli si stisnejo nato roke in Gašper reče:

"Hvala Bogu, da je tako! Mi se nimamo kar nič pritoževati, ako pomislimo, kaka nesreča je zadela naše sosede krog in krog. Ni je hiše, kjer bi ne bili Turčini koga ubili ali ga odvedli s seboj. Nam so razbojniki sicer požgali hišo, toda denarja, ki sem ga skrival v kleti, niso iztaknili. In tako bomo imeli, če je božja volja, kmalu zopet nov dom."

"Bog ve, kako je pri nas gori?" vpraša Florijan.

"Vse dobro!" pripomni Gašper. "Ko sem šel jaz od njih v stran, so bili vsi skupaj in gori Turčinov ni bilo. Pa le pojdita zdaj domov, da ne bodo skrbeli za vaju!"

Florijan strga nato najprej turške cape raz sebe in si uredi svojo obleko, potem pa se odpravi z ženo proti domu. Doma so ju sprejeli z največjim veseljem, zlasti Florijanova mati je jokala same radosti, ko je slišala, v kaki nevarnosti sta bila sind in snaha, pa ju je imela zdaj vendar popolnoma zdrava pred seboj.

Ko so si bili to, kar so bili preteklo strašno noč doživeli, nekoliko dopovedali, prime Matilda svojega moža za roko ter ga vede k lipi, katero je bil Florijan pred ta dan v svoji togoti posekal, ter ga vpraša skoro s solznim očesom:

"Ali to še velja?"

"Ne!" odvrne Florijan. "To drevesce sploh ni hotelo prav rasti. Po drugo pojdem precej jutri ter je zasadih na lepšem in pripravnejšem mestu. Ker sva si to noč obljubila, da bova živela poslej bolj složno, in da se ne bova več zbadala ter prepirala kakor doslej, bo nemara tudi drevesce rastle lepše."

Florijan je res šel drugi dan v gozd ter je izkopal tam lepo mlado, ravno lipo in jo prinesel domov. Zasadi jo je nato na tak kraj, odkoder bi jo bilo videti, kadar bi zrastle, daleč na okoli. In lipo je res lepo uspevala. Razraščala se je od leta do leta krasneje in razvila se je sčasoma v ono veličastno drevo, ki smo ga omenili v začetku povesti in ki je znano pod imenom Miklova lipa.

Tako je ta visoka, košata lipo v resnici nekaj spomenik, ki spominja na eni strani na jako žalosten čas v zgodovini koro-

ških Slovencev, na drugi strani pa na srečen in vesel dogodek v Miklovi hiši.

KONEC.

— Prvi motorni klub v naši deželi je bil ustanovljen okoli leta 1900.

OKTOBER						
So	Mo	To	We	Th	Fr	Sa
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

KOLENDAR društvenih prireditev

OKTOBER
28. — Društvo SPB Cleveland priredi družbani večer v Baragovem domu na St. Clair Avenue.

28. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi v šolski dvorani "card party".

29. — Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu bo serviralo od 11. dop. do 2. pop. v farni dvorani obed z govejo pečenko.

29. — Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER
4. — Belokranjski klub priredi svoje veselo Martinovanje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

5. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.

11. — Štajerski klub priredi svoje vsakoletno MARTINOVANJE v farni dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo "Veseli Slovenci".

11. — Klub slov. upokojencev v Newburgu priredi BANKET ob 5-letnici obstoja kluba, v SND na E. 80 St. Začetek ob 6. zvečer. Igral bo Zabak trio.

18. — Baragov dom priredi družabni večer ob 10-letnici ustanovitve.

17., 18., 19. — Letni farni puranski festival v šolski dvorani pri Sv. Vidu.

19. — Fara Marije Vnebovzete priredi Puranski festival v šolski dvorani.

19. — Pevski zbor Jadran pods v SDD na Waterloo Road svoj jesenski koncert. Začetek ob 3.30 popoldne.

19. — Sestanek in zabava delničarjev Baragovega doma v prostorih Baragovega doma ob 10-letnici obstoja Doma.

23. — The Sixth Thanksgiving Tony's Polka Party v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

26. — Dramatsko društvo Lilija poda v Slov. domu na Holmes SDD na Recher Ave. Začetek Avenue igro "Poslednji mož. ob 4. popoldne.

26. — Pevski zbor Planina priredi koncert za 30-letnico svojega obstoja. Začetek ob 4. pop. v Slov. nar. domu na Maple Heights.

DECEMBER
3. — Moški pevski zbor Slovan

Na vsakih 15 le eden

LOS ANGELES, Calif. — Statistike povedo, da ima otrok, ko stopi v prvi razred osnovne šole, povprečno verjetnost, da bo dosegel pri svojem šolanju akademsko stopnjo, 1:15.

FEBRUAR

4. — Klub slovenskih upokojencev na Holmes Ave. priredi večerjo in ples v Slov. domu na Holmes Ave.

11. — Klub slov. upokojencev v Euclidu pripravi zabavno prireditev v SDD na Recher Avenue.

17. — Katoliški veterani Post. 1655 prirede v farni dvorani pri Sv. Vidu svoj 19. letni ples.

24. — Dramatsko društvo Lilija priredi "Nagrajno maškerao" v Slov. domu na Holmes Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

MAREC

3. — Slovenska šola pri Sv. Vidu pripravi obed s pečenimi piškami in govejo pečenko v šolski dvorani. Serviranje od 11. dopoldne do 3. popoldne.

9. — Klub upokojencev na Waterloo Rd. ima večerjo in zabavo za petletnico ob 5. uri pop.

17. — Federacija slov. narodnih domov priredi banket v čast "Moža leta" v SDD na Recher Avenue.

31. — Glasbena Matica poda v SND na St. Clair Avenue svoj pomladanski koncert. Začetek ob 3.30 popoldne.

APRIL

20. — Društvo SPB Tabor pripravi spomladansko družabno prireditev v Slov. domu na Holmes Ave. Začetek ob osmih zvečer.

MAJ

5. — Pevski zbor TRIGLAV poda svoj letni koncert v Sachsenheim dvorani na 7001 Denison Avenue.

12. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi materinsko pro-

slavo v šolski dvorani pri Sv. Vidu.

JUNIJ

2. — Društvo SPB Cleveland pripravi proslavo Slov. Spominskega dne z mašo za padle žrtve komunistične revolucije in žrtve druge svetovne vojne pri Lurški Mariji na Providence Heights, Chardon Rd.

8. in 9. — DSPB Tabor v Clevelandu priredi letno spominsko proslavo vetrinjske tragedije s sv. mašo na Slovenski pristavi.

16. — Otvoritev Slovenske pristave za l. 1968: piknik in ples.

30. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

JULIJ

21. — Slov. športni klub priredi piknik na Slov. pristavi. Športni spored, ples in zabava.

28. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski Pristavi.

AVGUST

11. — Društvo Najsv. Imena fare sv. Vida priredi piknik na Slov. pristavi.

SEPTEMBER

8. — DSPB TABOR priredi spominsko proslavo 25-letnice tragedije Turjaka in Grčarica na Slovenski pristavi.

NOVEMBER

3. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 3.30 popoldne.

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

TWO WAITRESSES NEEDED. In fine North Shore country club in Highland Pk. Excellent sal. Plus Rm. & Board. Yr. round position. Paid vacation. ID 2-3600 ask Mr. McDonough. (204)

REAL ESTATE FOR SALE

1st TIME OFFERED
1924 W. Diversey—Owner. Open on Sunday 1-4. 6 pm. exp. 2 bdrm., -1 up. Completely modernized. All new electric, plaster, cer. tile bath, birch cab. kit., range hood, blinds. Enc. rear porch, strms. & scrns., Gas H.W. ht. 2 c. gar. big yard. \$15,500. \$1,500 dn. For apt. SP 5-4962 (203)

NORTH RIVERSIDE

Beautiful brick 6 flat. Excellent location in beautiful condition. Fully rented. Select tenants. Asking \$89,000. Call 279-6830 (207)

NILES BY OWNER

3 bdrm. brk. ranch. Full bsmt. 2 car brk. gar. 40 ft. lot. Nr. schools, shopping, trans., pool & park. Immed. poss. — 12 year old. Asking \$29,400. Call 825-1361 (204)

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN
Beautiful rosewood paneled neighborhood tavern. Must sacrifice, poor health. Good money maker. 2458 N. Racine 348-8987 (204)

HELP WANTED

PHYSICIANS NEEDED

Live in beautiful Ski Resort Area. Excellent hunting and fishing in Gaylord, Michigan, about 4 hours to Detroit. Facilities are available for Private and Group Practice.

Small friendly community.

Write or call Mr. H. Purcell

OTSEGO COUNTY MEMORIAL HOSPITAL

Gaylord, Mich. 49735

Area Code 517—732-5161

NEUMODE HOISERY

NEEDS SALESPEOPLE

Full time sales help wanted for Neumode Shops. Various locations including downtown Chicago. Attractive air-conditioned surroundings. Good pay. Pleasing personality and willingness to work more important than previous experience. We will train.

Phone Mr. FREDRICHSEN

FI 6-0125 FOR INTERVIEW APPOINTMENT

(208)

V blag spomin

14. OBLETNICE SMRTI MOJE LJUBLJENE MAME

Karolina Pozar

ki je izročila Bogu svojo blago dušo dne 24. oktobra 1953

Zalostno je še pri nas, re sliši več se mame glas. Sedaj še oče je pri Vas, zato žalostno je pri nas.

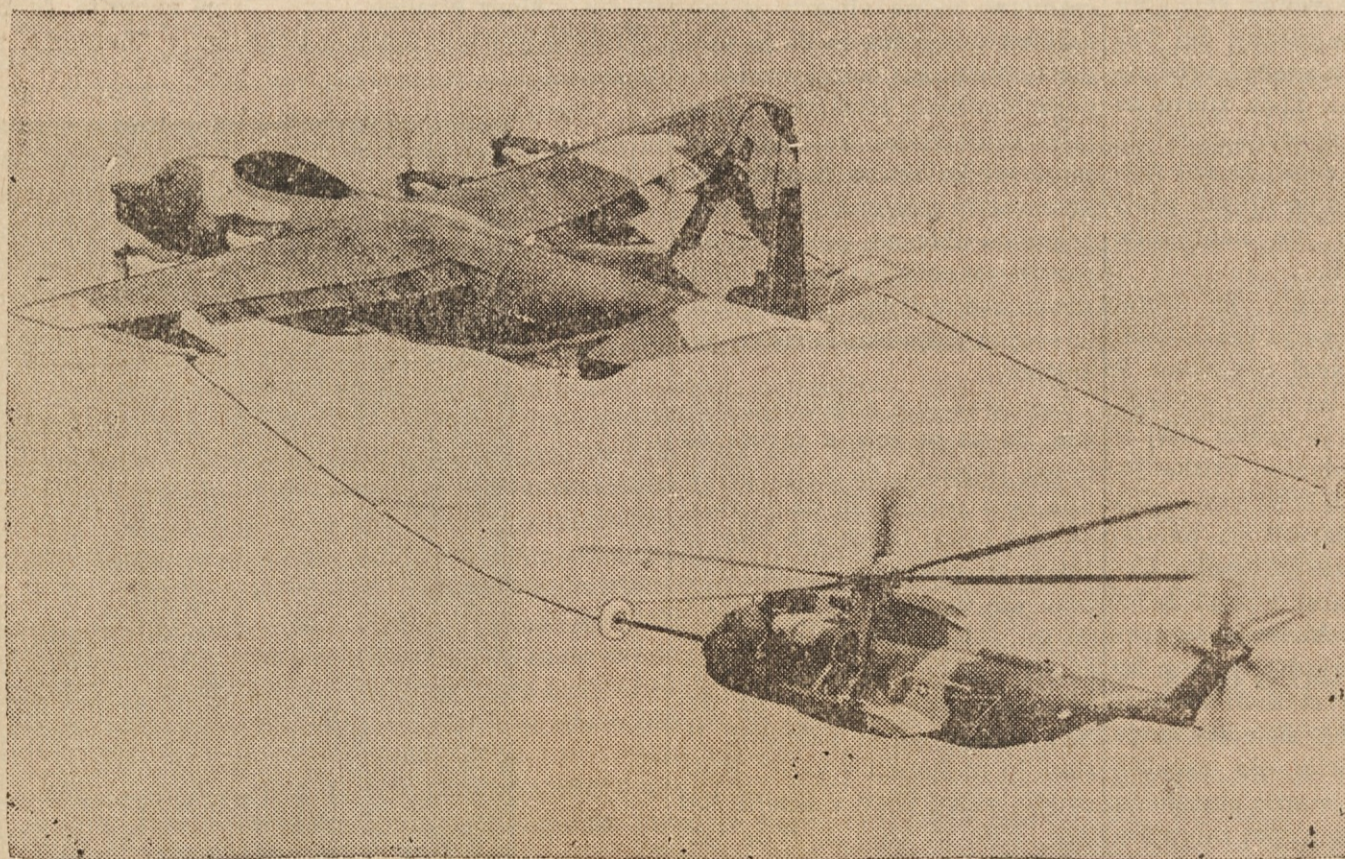
Oba prosita za nas vse Boga, da življenje nam srečno da, ko bomo tudi mi k Vam prišli, veselili bomo se vsi.

Zalujoci:

CAROLINE STARE, hči
FRANK STARE, zet
OSTALO SORODSTVO

Cleveland, O. 23. okt. 1967.

NI JIH PUSTILA BLIZU — Samica afriškega povodnega konja v živalskem vrtu v Washingtonu, D.C., ni 6 tednov pustila svojih varuhov k svojemu mladiču, s katerim jo vidimo na sliki.

TUDI HELIKOPTERJE POLNIJO MED LETOM — Helikopterje rabijo običajno za polete na krajše razdalje, zato jih ni treba oskrbovati med letom z gorivom. V Vietnamskem vojskovanju je to včasih le potrebno, kot kaže slika. Gre za helikopterje, ki krožijo v zraku in čakajo na poziv za pomoč sestreljenim ameriškim letalcem nad Severnim Vietnamom. Ti helikopterji so nekajkrat rešili ameriške letalce, ki so srečno skočili iz svojih zadetih letal, celo v neposredni okolici Hanoja.